

**تاریخچه اثرگذاری آموزش و
پرورش در تعلیم و تربیت**

مؤلفین:

سعید دلاور

نسترن ملکی

- سرشناسه : دلاور، سعید، ۱۳۷۵-
Delavar, Saeid
عنوان و نام : تاریخچه اثرگذاری آموزش و پرورش در تربیت / مولفین
پدیدآور : سعید دلاور، نسترن ملکی.
مشخصات نشر : خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۴۰۰.
مشخصات : ۱۴۱ ص.
ظاهری :
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۷۸۶-۵۵۰۰۰۰ :
وضعیت فهرست : فیا
نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۳۵ - ۱۴۱.
موضوع : افت تحصیلی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی -- نمونه پژوهی
موضوع : Educational depreciation -- Iran -- Social aspects -- Case *
studies
موضوع : مدرسه‌های متوسطه -- ایران -- افت تحصیلی -- نمونه پژوهی
موضوع : -- Iran -- *Educational depreciation -- Case High schools --
studies
موضوع : آموزش و پرورش -- جنبه‌های جامعه‌شناختی
موضوع : Education -- Sociological aspects
شناسه افزوده : ملکی، نسترن، ۱۳۵۸-
LC۱۲۵ :
رده بندی کنگره : ۴۷۱/۲۹۱۳۰۹۵۵ :
رده بندی دیویی : ۸۴۸۳۲۱۲ :
شماره :
کتابشناسی :
ملی :

تاریخچه اثرگذاری آموزش و پرورش در تربیت

سعید دلاور، نسترن ملکی

ناشر: انتشارات جالیز

چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری / تعداد صفحه: ۱۴۱

قیمت: ۵۵۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۷۸۶-۵۵۰۰۰۰

طراح جلد: صالح مقدم

صفحه آرائی: سعید محمد مهدی زاده فیض آبادی

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۱۰	مقدمه
۱۳	آموزش و پرورش
۱۵	اهمیت آموزش و پرورش
۱۸	مفهوم آموزش و پرورش
۲۲	جامعه‌شناسی آموزش و پرورش
۲۴	هدف جامعه‌شناسی آموزش و پرورش
۲۵	نظام جدید آموزش و پرورش در ایران
۲۸	نظام آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران
۳۰	آموزش و پرورش دوره متوسطه
۳۳	افت تحصیلی
۳۹	عوامل افت تحصیلی
۳۹	عوامل داخلی
۳۹	عوامل خارجی
۴۰	انواع شکستهای تحصیلی
۵۱	بحثی در مورد تکرار پایه
۵۹	بررسی افت تحصیلی و عوامل موثر در آن در چند کشور خارجی

۶۰	دلائل ترک تحصیل در منطقه خاورمیانه
۶۲	افت تحصیلی در چند کشور پیشرفته صنعتی و شیوه‌های مقابله با آن
۶۴	مقابله با افت تحصیلی در کشورهای آسیا و اقیانوس آرام
۶۴	اقدام‌های سازمانی
۶۴	اقدام‌های تربیتی
۶۵	اقدام‌های انگیزشی و مادی
۶۵	مشارکت اولیاء و جامعه محلی
۶۵	اقدام‌های غیر رسمی
۶۶	افت تحصیلی در غرب و شیوه‌های مبارزه با آن
۶۶	افت تحصیلی و عوامل فردی
۶۷	افت تحصیلی و کمبود خانوادگی
۶۸	افت تحصیلی و عوامل درون مدرسه
۷۰	شیوه‌های برخورد با پدیده افت تحصیلی در غرب
۷۰	روشهای ترمیمی و جبرانی مقابله با افت تحصیلی
۷۰	روشهای تغییر و تحول بنیادی مدرسه
۷۲	روشهای اصلاحی و درمانی آموزش و پرورش
۷۳	آموزش و پرورش جبرانی

۷۴	 برنامه‌های متنوع جبرانی
۷۵	 اثرات آموزش و پرورش جبرانی
۷۶	 خدمات حمایتی
۷۶	 خدمات حمایتی در فرانسه
۷۷	 خدمات حمایتی در بلژیک : کلاسهای تطبیقی
۷۹	 آموزش متقابل
۸۰	 جنبشهای مبارزه با نابرابریها
۸۳	 آموزش خانواده
۸۵	 پیوند خانه و مدرسه
۸۷	 پروژه‌های محلی و منطقه‌ای مبارزه با افت تحصیلی
۹۰	 بررسی مسئله افت تحصیلی و ارائه راه‌حلهای پیشنهادی در ایران
۹۶	 خسارتهای ناشی از شکست تحصیلی در ایران
۹۸	 راه‌حلهای پیشنهادی و اجرایی
۹۹	 روش دیگر جلوگیری از افت تحصیلی
۱۰۱	 رویکردهای جامعه‌شناسی به آموزش و پرورش
۱۰۱	 دورکیم
۱۰۲	 پارسنز

آموزش و پرورش یکی از قدیمی‌ترین نهادهای اجتماعی است که از بدو تشکیل زندگی گروهی انسان و در پاسخ به نیاز انسانها در روابط متقابل به شکل ابتدایی خود وجود داشته‌است. آموزش و پرورش رسمی از اوایل قرن حاضر به صورت یک نظام فراگیر، ابتدا جوامع پیشرفته و متعاقب آن سراسر جوامع در حال پیشرفت را فرا گرفته است و امروز جامعه‌ای نیست که این نظام نقشی در تحول و پیشرفت آن نداشته باشد. (فومنی، ۱۳۸۲، ۱۳)

قلمرو رشد و فعال شدن استعدادها و تواناییهای آدمی را زمان- مکان (جایگاه) یا شرایط زمانی- مکانی (موقعیت) تعیین می‌کند. بنا بر این تربیتی سودمند و اثربخش خواهد شد که آن شرایط را در نظر بگیرد و با آنها هماهنگ باشد و یا بتواند شرایط نامطلوب را به شرایط مطلوب تغییر دهد. به عبارت دیگر رشد و تکامل و فعال شدن استعدادها و تواناییهای هر شخص، مستلزم وجود سالم: خانواده سالم، جامعه سالم و موقعیت (مجموع شرایط زمانی- مکانی موثر) سالم است و توأم بودن آنها از ضروریات آموزش و پرورش موثر و موفق است. (شعاری نژاد، ۱۳۸۱، ۲۱).

از بین بردن بی‌سوادی، بی‌کاری، محرومیت و بسیاری از مشکلات و نارسائی‌های دیگر اجتماعی را باید در کارکرد مدرسه جستجو کرد. مدرسه مکانی است که در آن بهتر از هر جای دیگر میراث فرهنگی هر قوم می‌تواند منتقل شود و استعدادهای بالقوه دانش‌آموزان

پرورش یابد و آنان را برای شرکت فعال در جامعه آماده سازد. همچنین مدرسه با پرورش رفتارها و تواناییهایی که مردم برای شرکت در تغییرات و رویارویی با آنها بدان نیاز دارند، راه را برای تجدید حیات اجتماعی هموارتر می کند. عدم موفقیت نظامهای آموزش در انجام این رسالت در بسیاری از مواقع به صورت افت یا شکست تحصیلی بروز می کند که شامل کیفیت ضعیف یادگیری دانش آموزان، تکرار پایه و ترک تحصیل است. افت تحصیلی در کشور ما از پدیده های مهم سازمان آموزش و پرورش است که به صورت یک مسأله ای مهم درآمده که نظر غالب جامعه شناسان و روانشناسان و مربیان تربیتی را به خود جلب کرده است. پدیده ای که هر ساله مقادیر قابل توجهی از منابع و سرمایه های انسانی و اقتصادی جامعه را تلف نموده و آثار مخرب و ناگواری را نیز در حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی افراد مردود به جای می گذارد. باید به مسأله افت تحصیلی اندیشید، زیرا خسارت ناشی از این پدیده که باعث پژمردگی حیات و سرخوردگی یک انسان و داغ شکستی که برای یک عمر بر روان فرد نقش بسته، با تکرار یک سال یا بیشتر، بهبود نمی یابد (اظهار ندامت دانش آموزان مدارس بزرگسال یا شبانه اعم از دختر و پسر گویای این امر است). ارائه آموزش و پرورش یکسان هم برای همه دانش آموزان به رغم تفاوت های فردی، مسائل و مشکلات عاطفی در خانواده و تفاوت های اجتماعی، اقتصادی و به خصوص فرهنگی خانواده ها می تواند از عوامل ایجادکننده افت تحصیلی محسوب شود. از آنجا که تفاوت فرهنگی خانواده ها به ویژه مناطق مختلف

کشورهای در حال توسعه، غالباً بارز و آشکار است، نظام آموزش و پرورش نمی تواند برای همه طبقات اجتماعی کارآیی لازم را داشته باشد. از این رو بسیاری از کودکان و نوجوانان، بخصوص در مناطق محروم به رغم هوش و استعداد از ادامه تحصیل باز می مانند.

در این تحقیق سعی شده است تا ریشه های جامعه شناختی «افت تحصیلی» در مقاطع متوسطه را در شهرستان آمل تا حد امکان شناخته و همچنین مقایسه ای از جهت میزان افت در بین دانش آموزان دختر و پسر از سال ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۳ به عمل بیاید. چرا که شناخت این عوامل و برخورد مدیرانه با آن می تواند کارآیی نظام مزبور را افزایش داده و جاده علم دانش را برای پیمودن نسلهای جوان هموارتر سازد.